

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000487

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ДТЕУ від 05.03.2024 № 764

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сівова Тетяна Юріївна

2. Tetiana Sivova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9549-6288

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 292

Назва наукової спеціальності: Міжнародні економічні відносини

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Міжнародні економічні відносини

Дата захисту: 16-02-2024

Спеціальність за освітою: міжнародна економіка

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.055.066

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.51.71

Тема дисертації:

1. Науково-технічне співробітництво України з ЄС в умовах глобалізації
2. Scientific and technical cooperation between Ukraine and the EU in the context of globalization

Реферат:

1. Дослідження присвячене вдосконаленню теоретико-методологічних аспектів науково-технічного співробітництва в умовах постійних змін і глобалізаційних процесів між Україною та країнами Європейського Союзу; оцінці рівня співпраці України з країнами ЄС у сфері науки та техніки; визначенню пріоритетних напрямів розвитку України у сфері науки і техніки. Актуальність теми зумовлена швидкісними процесами глобалізації та новими інноваційними рішеннями та дослідженнями в сфері науки та техніки. У вступі обґрунтовано актуальність теми, сформульовано мету, поставлено завдання, визначено предмет, об'єкт та методи дослідження, викладено основні положення наукової новизни та практичного значення одержаних результатів. У першому розділі досліджено поняття «глобалізація» та «міжнародне науково-технічне співробітництво». На основі проведеного аналізу було сформульовано визначення поняття «глобалізація»; зміст поняття «міжнародне науково-технічне співробітництво», у якому на відміну від наявних, при їх формуванні не використано комплексний підхід до імплементації функціональних, цільових, інституційних та історично-еволюційних характеристик, що підвищує динамічність процесів конвергенції міжнаціональних

інноваційних систем, відповідно. Визначено основні форми прояву науково-технічного співробітництва, а також суб'єкти науково-технічного співробітництва в залежності від рівня міжнародної взаємодії. В ході дисертаційного дослідження визначено методичні підходи до аналізу ефективності науково-технічного співробітництва на основі показників, що ґрунтуються на вирахуванні основних факторів впливу. Систематизовано інституційно-правові засади підтримки розвитку науково-технічної сфери в Україні. Обґрунтовано методику оцінювання ефективності потенціалу науково-технічного співробітництва, шляхом аналізу таких показників, як ВВП на душу населення, чисельність населення країни, витрати на виконання наукових досліджень і розробок за видами робіт, глобальний індекс інновацій, частка науково-дослідного персоналу та дослідників у загальній кількості активного населення країни, експорт високих технологій, патентні заявки. У другому розділі проаналізовано показники ефективності потенціалу науково-технічного співробітництва по країнам, застосовуючи статистичний метод аналізу даних. Розраховано рівень зайнятості населення в науково-технічній сфері в Україні. В ході дослідження було визначено, що активний розвиток науково-технічної та виробничої сфери сьогодні є пріоритетним завданням для України. Розглянуто інституційно-правові засади науково-технічного співробітництва України та країн ЄС. Методом аналізу і синтезу встановлено нормативно-правову базу між Україною та країнами ЄС. У ході дослідження виділено основні напрями розвитку науки і технологій в Україні, а також визначено перспективні науково-технічні розробки і різних галузях. На основі отриманих результатів, визначено пріоритетні напрями розвитку науково-технічної сфери України. Проаналізовано вплив COVID-19 та широкомасштабної збройної агресії РФ проти України та визначено головні розробки українських вчених. У третьому розділі, було доведено, що важливим аспектом розвитку науки і технології є участь у різних наукових програмах. Зокрема, проаналізовано участь України таких програмах: «Горизонт Європа», Erasmus+, LIFE, COST. Запропоновано структурно-логічну модель участі науковця у програмі підтримки наукових досліджень. Для покращення співробітництва в контексті участі у програмах підтримки від ЄС розроблено рекомендації для науковців та держави. Запропоновано методику оцінювання ефективності науково-технічного співробітництва методом експертних оцінок, що на відміну від існуючого методу, забезпечує гнучкість та адаптивність до змінних умов функціонування зовнішніх та внутрішніх факторів. Розроблено модель формування принципів управління інноваціями через визначення пріоритетності інституційних інструментів у процесі науково-технічного співробітництва України з країнами ЄС, що на відміну від існуючої надає можливість узгодження диференційованості інноваційних систем окремих країн. Обґрунтовано структурно-логічну модель управління науково-технічним співробітництвом між Україною та країнами ЄС, що характеризується забезпеченням гнучкості та динамічності. Розроблено механізм управління науково-технічним співробітництвом, основною перевагою якого є універсальність та гнучкість, що дозволяє проаналізувати результативності науково-технічного співробітництва в будь-яких умовах розвитку та при будь-якому стані зовнішнього оточення. Запропоновано план післявоєнного відновлення науково-технічної сфери України. Визначено перспективи науково-технічного співробітництва у контексті набуття Україною статусу країни-кандидата на вступ до ЄС.

2. The study is devoted to the improvement of theoretical and methodological aspects of scientific and technical cooperation in the conditions of constant changes and globalization processes between Ukraine and the countries of the European Union; assessment of the level of cooperation between Ukraine and EU countries in the field of science and technology; determination of priority areas of development of Ukraine in the field of science and technology. The relevance of the topic is determined by the rapid processes of globalization and new innovative solutions and research in the field of science and technology. In the introduction, the relevance of the topic is substantiated, the goal is formulated, the task is set, the subject, object and methods of research are defined, the main provisions of scientific novelty and the practical significance of the obtained results are outlined. The first chapter examines the concept of "globalization" and "international scientific and technical cooperation". On the basis of the conducted analysis, the definition of the concept of "globalization" was formulated; the content of the concept of "international scientific and technical cooperation", in which, unlike the existing ones, a comprehensive approach to the implementation of functional, target, institutional and historical-evolutionary characteristics was

not used in their formation, which increases the dynamism of the processes of convergence of international innovation systems, respectively. The main forms of manifestation of scientific and technical cooperation, as well as subjects of scientific and technical cooperation, depending on the level of international interaction, are determined. In the course of the dissertation research, methodical approaches to the analysis of the effectiveness of scientific and technical cooperation based on indicators based on the calculation of the main influencing factors were determined. The institutional and legal principles of supporting the development of the scientific and technical sphere in Ukraine have been systematized. The methodology for assessing the effectiveness of the potential of scientific and technical cooperation is substantiated by analyzing such indicators as GDP per capita, the country's population, the costs of scientific research and development by type of work, the global innovation index, the share of research personnel and researchers in the total number active population of the country, export of high technologies, patent applications. In the second section, the indicators of the effectiveness of the potential of scientific and technical cooperation by country are analyzed, using the statistical method of data analysis. The level of employment of the population in the scientific and technical sphere in Ukraine has been calculated. During the research, it was determined that the active development of the scientific, technical and industrial spheres is a priority task for Ukraine today. The institutional and legal foundations of scientific and technical cooperation between Ukraine and EU countries are considered. The legal framework between Ukraine and the EU countries was established by the method of analysis and synthesis. In the course of the study, the main directions of the development of science and technology in Ukraine were highlighted, as well as promising scientific and technical developments in various fields were identified. On the basis of the obtained results, the priority directions of the development of the scientific and technical sphere of Ukraine were determined. The impact of COVID-19 and the large-scale armed aggression of the Russian Federation against Ukraine was analyzed, and the main developments of Ukrainian scientists were identified. In the third chapter, it was proved that an important aspect of the development of science and technology is participation in various scientific programs. In particular, Ukraine's participation in the following programs was analyzed: "Horizon Europe", Erasmus+, LIFE, COST. A structural-logical model of a scientist's participation in a research support program is proposed. To improve cooperation in the context of participation in support programs from the EU, recommendations have been developed for scientists and the state. A methodology for evaluating the effectiveness of scientific and technical cooperation by the method of expert evaluations is proposed, which, unlike the existing method, provides flexibility and adaptability to changing conditions of the functioning of external and internal factors. A model of the formation of the principles of innovation management through the determination of the priority of institutional tools in the process of scientific and technical cooperation of Ukraine with EU countries has been developed, which, unlike the existing one, provides an opportunity to harmonize the differentiation of innovation systems of individual countries.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Сівова Т.Ю. Інноваційна діяльність України за міжнародними рейтингами. Економічний простір: зб. наук. праць. 2019. № 149. С. 97-106
- Сівова Т.Ю. Міжнародне наукове співробітництво України: періодичні видання НАН України в світових наукометричних базах. Nauka innov. 2020, 16(3). С. 15-26

- Сівова Т.Ю. Захист інтелектуальної власності в Україні та ЄС. Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. 2021. Т. 26, Вип. 5 (90). С. 19–22
- Радченко А.І., Сівова Т.Ю. Видавничі проекти НАН України: гендерний аспект авторства. Вісник НАН України. 2020. № 2. С. 76–88
- Мазаракі А.А., Сівова Т.Ю. Міжнародні економічні відносини в умовах глобалізації / Науково-практична INTERNET-конференція студентів та молодих вчених з міжнародною участю «Механізми та стратегії розвитку господарюючих суб'єктів в умовах, інтеграційних процесів» (м. Харків – Пшеворськ, 19 лютого 2019 р.), 2019. С. 200–201
- Сівова Т.Ю. Сутність та форми міжнародного науково-технічного співробітництва. Міжнародна науково-практична конференція «Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, менеджменту, фінансів та права» (м. Полтава, 26 січня 2019 року): у 7 ч. – Полтава: ЦФЕНД, 2019. – Ч. 2. С. 21–22
- Сівова Т.Ю. Участь України у міжнародних організаціях. Перспективні напрямки розвитку економіки, обліку, фінансів та права: теорія і практика: матеріали Міжн. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 23 серпня 2019 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2019. Ч. 2. С. 59
- Сівова Т.Ю. Поняття та системи електронної торгівлі. Діджиталізація сучасної системи міжнародних економічних відносин: матеріали Міжн. наук.-практ. конф. (м. Київ, 21 листопада 2019 року). Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин, Центр досконалості Жана Моне, 2019. № 20. Т. 1. С. 111–112
- Сівова Т.Ю. Порівняльна характеристика інноваційного ринку України та Швейцарії. Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (23 березня 2020 р.). – Житомир: ДжіВіЕс, 2020. С. 90–91
- Сівова Т.Ю. Науково-технічне співробітництво між Україною та Польщею. Глобалізаційні виклики розвитку національних економік : тези доповідей II Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 19 жовтня 2021 р.) / відп. ред. А. А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 584 с. Укр. та англ. мовами. С. 78–80

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U104719; 0118U000130; 0122U000065

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мазаракі Анатолій Антонович
2. Anatolii Mazaraki

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1817-0510

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лютак Олена Миколаївна

2. Olena Lutak

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4293-0586

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Луцький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05477296

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 75, Луцьк, Луцький р-н., 43018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бочарова Юлія Геннадіївна

2. Yuliia H. Bocharova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4829-8948

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

Код за ЄДРПОУ: 01566057

Місцезнаходження: вул. Курчатова, буд. 13, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50042, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корж Марина Володимирівна

2. Maryna Korzh

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8129-8256

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дугінець Ганна Володимирівна

2. Ganna Duginets

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3708-366

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Залізнюк Вікторія Петрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Залізнюк Вікторія Петрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сівова Тетяна Юріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна